

Seçili Ülkeler Üzerine Haftalık Menşe Ülke Bilgisi (MÜB) Güncellemesi**7 – 13 Haziran 2025****İçindekiler**

Demokratik Kongo Cumhuriyeti.....	2
Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar	2
Sivil Toplum Kuruluşları.....	2
Irak.....	4
Sivil Toplum Kuruluşları.....	4
Medya	4
İran	5
Medya	5
Orta Afrika Cumhuriyeti	7
Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar	7
Somali	8
Sivil Toplum Kuruluşları.....	8
Media	8
Araştırma Kurumları.....	9
Sudan	10
Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar	10
Medya	10

Demokratik Kongo Cumhuriyeti

Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar

- **Birleşmiş Milletler Küresel İletişim Birimi (UN DGS), *Demokratik Kongo Cumhuriyeti krizi: Yardım ekipleri, hiçbir şeyi kalmamış yerinden edilmiş topluluklara yardımın desteklenmesi çağrısında bulunuyor, 13 Haziran 2025:***

<https://news.un.org/en/story/2025/06/1164356>

2025 yılının başından bu yana, Ruanda destekli 23 Mart Hareketi (M23) savaşçıları Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunu kasıp kavurmuş, Goma ve Bukavu dahil olmak üzere kilit şehirleri ele geçirmiştir. Şiddet nedeniyle Ituri, Kuzey Kivu ve Güney Kivu'da bir milyondan fazla kişi yerinden edilmiştir. M23 isyancılarının ilerleyişi sonucu yeni yerinden edilenlere ek olarak halihazırda ülkenin doğusundaki yerinden edilmiş kişi kamplarında yaşamakta olan beş milyon kişi bulunmaktadır.

Sağlık çalışanları, kabalalık ve hijyensiz ortamların M-Çiçeği, kolera ve kızamık gibi hastalıkların yayılması için ideal koşulları oluşturduğu konusunda defalarca uyarıda bulunmuştur. Aynı zamanda, Birleşmiş Milletler kuruluştur, endişe verici düzeydeki cinsel şiddetten etkilenen kadınlara ve kız çocuklarına yardım sağlama taahhüdünün hala arkasındadır. Bu durum, geçtiğimiz ay Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu'nun (UNICEF), bu yılki çatışmaların en yoğun döneminde her yarım saatte bir çocuğun tecavüze uğradığı yönündeki uyarısına da paraleldir.

- **Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), *UNHCR Kurum Dışı Güney Afrika Güncellemesi #17: Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin Doğusunda Durum, 13 Haziran 2025:***

<https://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/unhcr-southern-africa-regional-external-update-17-eastern-drc-situation-13-june-2025>

Devam eden arabuluculuk girişimleri boyunca çeşitli barış teklifleri gündeme getirilmiş olsa da Kuzey ve Güney Kivu'nun çeşitli bölgelerinde devlet ve devlet dışı silahlı gruplar arasında çatışmalar devam etmekte, yerinden edilmelere ve can kayıplarına neden olmayı sürdürmektedir. İnsan Hakları İzleme Örgütü, 22-23 Şubat 2025 tarihlerinde, Goma'nın Kasika mahallesi sakinlerinin yargısız infaz edildiği iddialarını belgeleyen bir rapor yayınlamıştır. Yılın başlangıcından bu yana 114,000 kişi, ülkenin doğusundaki şiddet olaylarından komşu ülkelere kaçmıştır.

Sivil Toplum Kuruluşları

- **Sınır Tanımayan Doktorlar (MSF), *Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda cinsel şiddet endişe verici düzeyde, 12 Haziran 2025:***

<https://www.doctorswithoutborders.org/latest/alarming-levels-sexual-violence-eastern-drc>

Sınır Tanımayan Doktorlar (MSF) ekipleri, yıllar boyunca Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusundaki cinsel şiddet olaylarının endişe verici düzeyde olduğu uyarılarını yinelemiştir. MSF'nin tedavi ettiği mağdurların sayısı, Kongo ordusu, 23 Mart Hareketi/AFC (Alliance Fleuve Congo) ve her iki tarafın da müttefikleri arasında çatışmaların yeniden baş göstermesiyle son üç yıl içerisinde ciddi bir artış göstermiştir. Kriz, MSF ekiplerinin 2024 yılında neredeyse 40,000 gibi daha önce görülmemiş düzeyde mağduru tedavi ettiği Kuzey Kivu'da özellikle akut durumdadır.

Bu endişe verici trend, 2025 yılında da devam etmiştir. Ocak 2025'ten bu yana, MSF ekipleri Kuzey ve Güney Kivu'da destek sağlanan tesislerde, endişe verici sayıda mağduru tedavi etmiştir. MSF'nin Kuzey Kivu program lideri François Calas, "Bu bölgede, bağlam değişmiş olsa da kadınları orantısız biçim de etkileyen cinsel şiddet sorunu değişmedi," açıklamasında bulunmuştur. Cinsel şiddet, hala derhal

müdahale edilmesi gereken bir tıbbi acil durumdur. Goma'nın 650,000'den fazla yerinden edilmiş kişi ev sahipliği yapan kampları, şehrin M23/AFC tarafından ele geçirilmesinin ardından yıkılmıştır. Ancak MSF ekipleri, şehrin içindeki ve çevresindeki tesislerde her gün yeni hastaları tedavi etmeye devam etmektedir. Ocak – Nisan 2025 tarihleri arasında tedavi edilen mağdur sayısı neredeyse 7,400'e ulaşmıştır. Goma'nın yaklaşık 10 mil batısındaki küçük Saké kasabasında, 2,400'den fazla mağdur aynı dönemde tedavi edilmiştir.

Irak

Sivil Toplum Kuruluşları

- **Irak'ta Barışı Sağlama Merkezi (EPIC), *Irak Güvenlik ve İnsani İzleme (ISHM): 5 –12 Haziran 2025, 12 Haziran 2025:***

<https://enablingpeace.org/ishm498/#Headline2>

7 Haziran 2025 tarihinde, Basra'nın merkezindeki al-Tamimiyah bölgesinde bulunan iki aşiret arasında çatışmalar baş göstermiştir. Olay yerinden görüntüler, çatışmalarda ağır otomatik silahlar kullanıldığını ve görünüşe göre bir evin ateşe verildiğini göstermektedir. Bir sonraki gün, Meysan'daki yerel kaynaklar, Amara'nın güneybatısındaki al-Salam ilçesinde, iki aşiret arasında eski bir anlaşmazlık nedeniyle çatışma yaşandığını, çatışmada bir kişinin öldüğünü ve yaklaşık on kişinin yaralandığını eklemiştir. 10 Haziran 2025 tarihinde, bir Halk Seferberlik Güçleri (PMF) üyesinin, Kerkük'ün al-Abbasi ilçesi dışındaki Brij köyünde ateş açması sonucu on bir yaşındaki bir oğlan çocuğu hayatını kaybetmiştir. Oğlan çocuğunun akrabaları, kurban ve arkadaşları piknik yaparken PMF üyesinin yakındaki kontrol noktasından ateş açtığını belirterek yetkililerin olayı soruşturmasını ve failin, adalete teslim edilmesini talep etmiştir.

11 Haziran 2025 tarihinde, nükleer programı nedeniyle İran ile gerginlikler yaşayan ABD hükümeti, güvenlik endişeleri nedeniyle ikinci derece personeli Bağdat büyükelçiliğinden tahliye etmeye karar vermiştir. Dışişleri Bakanlığı, Bahreyn ve Kuveyt'teki personelinin de görev yerlerini gönüllü olarak terk etmesine izin vermiştir.

Medya

- **Rudaw, *Iraklı liderler, İran-İsrail çatışmasının bölgeler sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunuyor, 13 Haziran 2025:***

<https://www.rudaw.net/english/middleeast/iraq/13062025>

Iraklı yetkililer, imamlar ve silahlı gruplar, 13 Haziran 2025 tarihinde, İsrail'in İran'a düzenlediği ölümcül hava saldırılarını kınayarak çatışmanın yoğunlaşmasının, Irak'ı kırılgan egemenliğinin baltalanacağı bir bölgesel savaşa sürüklenme riski taşıdığı uyarısında bulunmuştur. Irak Başbakanı Muhammed Şiya es-Sudani, saldırıların İran ve ABD arasında diplomatik görüşmeler devam ederken gerçekleştirilmesinin "gerilimi düşürme girişimlerini zayıflattığını, ancak aynı zamanda gerginliği yoğunlaştırarak çatışmaları önlemek yerine bölgeyi daha geniş çaplı bir savaşın içine sürüklemenin amaçlandığını ortaya koyduğunu," belirtmiştir.

- **Reuters, *İslam Devleti savaşıçılarını yeniden harekete geçiriyor, Suriye ve Irak'ta geri dönüş yapmayı hedefliyor, 12 Haziran 2025:***

<https://www.reuters.com/world/middle-east/islamic-state-reactivating-fighters-eying-comeback-syria-iraq-2025-06-12/>

Orta Doğulu liderler ve Batılı müttefikleri, Irak-Şam İslam Devleti'nin (İŞİD), aşırılıkçı örgütün bir zamanlar milyonlar üzerinde bir terör rejimi kurduğu Suriye ve komşusu Irak'ta geri dönüş gerçekleştirmek için Esad rejiminin düşüşünden faydalanabileceği uyarısında bulunmaktadır. Suriye, Irak, ABD ve Avrupalı güvenlik ve siyaset yetkililerinin yanı sıra bölgedeki diplomatlar dahil olmak üzere 20'den fazla kaynağa göre örgüt, her iki ülkede de savaşıçılarını yeniden harekete geçirmeye, hedeflerini belirlemeye, silah dağıtmaya, silah altına alma ve propaganda girişimlerini yoğunlaştırmaya başlamıştır.

İran

Medya

- **British Broadcasting Corporation (BBC), İran'da sivil ölümlerinin yası tutulurken komutanlara acıyanların sayısı az, 13 Haziran 2025:**

<https://www.bbc.com/news/articles/czr85lpd7kyo>

İran ordusunun kıdemli mensupları, barışçıl muhalefetin bastırılmasında oynadıkları rol nedeniyle toplumun çeşitli kesimleri tarafından sevilme de yakın zamanda gerçekleşen İsrail hava saldırıları, halkta karmaşık tepkilere yol açmıştır. İlk etapta ordu komutanlarının suikastlarına karşı kayıtsız kalınsa da saldırılar sırasında çok sayıda sivilin de hayatını kaybettiğine dair haberler, korkuya ve öfkeye yol açmıştır. Tahran'ın yerleşim bölgeleri dahil olmak üzere birden fazla şehirde patlamalar bildirilmiş, vatandaşlar yaygın patlama dalgalarının etkilerini aktarmıştır. İran devlet medyasına göre saldırılar, Tahran'da en az 78 ölüme ve 300'ün üzerinde yaralanmaya yol açmıştır.

- **Associated Press (AP), İran, bir adamı 2022 protestolarındaki cinayetler nedeniyle idam etti. Aktivistler ise haksız yere suçlandığını söylüyor, 11 Haziran 2025:**

<https://apnews.com/article/iran-execution-2022-mahsa-amini-protests-unrest-cf28ecb92c025c06a3c08071a19cc64a>

11 Haziran 2025 tarihinde, İranlı yetkililer, Mahsa Amini'nin polis nezaretinde hayatını kaybetmesiyle tetiklenen 2022 protestoları sırasında yedi kişiyi öldürmekten hüküm giyen Abbas (Mojahed) Kourkouri'yi idam etmiştir. Amini vakası, İran'ın zorunlu başörtüsü kanunlarına ve devletin geniş çaplı sosyal kısıtlamalarına karşı ülke çapında protestolar tetiklemiştir. İran İnsan Hakları'nın da aralarında bulunduğu insan hakları kuruluşları, söz konusu idamı kınayarak Korkouri'nin itirafta bulunması için işkenceye maruz bırakıldığını ve adil bir yargı sürecine tabi tutulmayarak bağımsız hukuki danışmanlığa erişiminin engellendiğini belirtmiştir. Dava, Amini protestolarının ardından yoğunlaşan devlet baskısında, idam cezalarındaki ciddi artışa dikkat çekmiştir. Son aylarda, ortalama olarak her altı saatte bir idam cezası infaz edilmektedir.

- **Al Jazeera, İran, hüküm giyen dokuz IŞİD savaşçısını idam etti, 10 Haziran 2025:**

<https://www.aljazeera.com/news/2025/6/10/iran-executes-nine-convicted-isil-fighters>

Haziran 2025'te, İran, sivillere karşı saldırı planlamaktan hüküm giymiş dokuz Irak-Şam İslam Devleti (İŞİD) üyesini idam etmiştir. Yüksek Mahkeme tarafından onanan idam cezaları, söz konusu mahkumların İran'ın batısında Devrim Muhafızları'yla yaşadıkları ölümcül bir çatışmanın ardından tutuklanmalarını takiben infaz edilmiştir. Mahkumlar, *moharebeh* (Tanrı'ya karşı savaş açma) terör ve yasa dışı şekilde askeri silah bulundurma ile suçlanmıştır. Bir kısmının, patlayıcı yerleştirilmiş yeleklerini çatışma sırasında patlatarak üç İran askerinin ölümüne yol açtıkları bildirilmiştir. Yetkililer, grubun sınır ötesinde ve ülkenin merkez bölgelerinde koordineli saldırılar düzenlemeyi planladığını iddia etmiştir.

- **IranWire, İran, İdam Cezasına Mahkum Edilen Aktivistin Akrabasını Tutukladı, 9 Haziran 2025:**

<https://iranwire.com/en/news/141883-iran-arrests-relative-of-death-row-activist/>

8 Haziran 2025 tarihinde, İran istihbarat kuvvetleri, idam cezasına çarptırılan Kürt aktivist Varisheh Moradi'nin damadı Karim Asghari'yi, Shivisheh'te tutuklamıştır. Tutuklama, yerel protestolara yönelik şiddet ve baskının uygulandığı aktaran raporların çıkmasıyla eş zamanlı olarak gerçekleşmiştir. Varisheh Moradi Özgürlük Kampanyası'na (Varisheh Moradi Freedom Campaign) göre tutuklama,

görgü tanıklarının zorla dağıtan ve Asghari'yi bilinmeyen bir konuma götüren Devrim Muhafızları tarafından gerçekleştirilmiştir. Kürt yazar ve sosyal aktivist Varisheh Moradi, eğitim üzerine çalışmalarının yanı sıra İran ve Suriye'de ve kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesine yönelik programlarıyla tanınmaktadır. 2023 yılında gözaltına alınmış ve sonrasında İran makamları tarafından ulusal güvenlik ve devlet aleyhinde propagandayla ilişkili suçlardan idama mahkum edilmiştir.

- **British Broadcasting Corporation (BBC), *İran, köpek gezdirme yasağının kapsamını genişletti*, 8 Haziran 2025:**

<https://www.bbc.com/news/articles/cn0gngq4wjgo>

Kamu düzenini ve sağlık endişelerini gerekçe gösteren İranlı yetkililer, köpek gezdirme yasağını 18 şehri kapsayacak şekilde genişletmiş ve ayrıca köpeklerin özel araçlarda taşınmasını yasaklanmıştır. Köpek beslemek ülke çapında yasa dışı ilan edilmemiş olsa da Batılı değerlerle olan bağlantısı ve köpeklerin temiz sayılmaması nedeniyle 1979 İslam Devrimi'nden bu yana teşvik edilmemektedir. Yasak, özellikle de insanların gizlice hayvan beslemeye devam ettiği kentsel bölgelerde olmak üzere istikrarsız biçimde uygulanmaktadır. Kapsamı genişletilen yasak, gelişen sosyal pratikler ve İslam Cumhuriyeti'nin muhafazakâr ideolojik çerçevesi arasında varlığını koruyan gerginliği yansıtmaktadır.

Orta Afrika Cumhuriyeti

Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar

- Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), *Bölgesel Eğilimler: 2025 Yılında, Batı ve Orta Afrika’da Zorla Yerinden Edilme*, 11 Haziran 2025:

<https://shorturl.at/3a1RT>

Ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin geri dönüşleri, karmaşık zorluklara rağmen mültecilerin geri dönüşlerini hızla geride bırakmaktadır. Nisan 2025 itibarıyla, Mali’de 194,200, Orta Afrika Cumhuriyeti’nde 64,700 ülke içinde yerinden edilmiş kişi geri dönmüştür. Bu iki grup, bölgedeki en büyük ülke içinde yerinden edilmiş kişi hareketini gerçekleştirmiştir. Buna karşın, aynı dönemde Nijerya, Orta Afrika Cumhuriyeti ve Mali dahil olmak üzere 11,000 mülteci ülkelerine geri dönmüştür.

Sayısı 300,000’e kadar varan mültecinin, 2008 yılında Orta Afrika Cumhuriyeti’ne dönmesi beklenmektedir. Bu sayının 40,000’inin 2025 yılında Kamerun ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nden dönmesi beklenmektedir.

Somali

Sivil Toplum Kuruluşları

- **Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC), Somali’de aç ve en hassas konumda olanlar: Klinikler kapanırken çocuklarda yetersiz beslenme yükseliyor, 12 Haziran 2025:**

<https://www.icrc.org/en/article/somalia-child-malnutrition-surges>

Çocuklarda üst düzey yetersiz beslenme, Somali çapında artış göstermiştir. Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC) tarafından desteklene hastaneler, 2023 sel taşkınlından bu yana rekor düzeyde hasta yatışı bildirmiştir. Mayıs 2025’te, Kismayo Hastanesi stabilizasyon merkezine kritik hastalığı bulunan 277 çocuk yatmıştır. Bu, krizin başlangıcından beri görülen en yüksek aylık sayıdır. Ocak – Mayıs 2025 aralığında, merkeze 863 çocuk yatırılmıştır. Bu sayı, önceki beş aya kıyasla neredeyse %70’lik artış teşkil etmektedir. Açlıkla ilgili sağlık sorunları yaşayan beş yaşın altındaki çocuklara hayat kurtarıcı hizmet sağlayan bu merkezlerdeki aşırı kalabalık git gide artarken pek çok önleyici beslenme kliniği de fon yetersizliği nedeniyle kapanmıştır.

ICRC ile ortaklık içerisindeki Somali Kızılay Topluluğu (SRCS) de çatışma, toplu yerinden edilme, seller ve kuraklıklar dahil olmak üzere iklim şokları gibi birden fazla faktörün bir araya gelmesi sonucu beslenme polikliniklerine yatışların arttığını bildirmektedir. İnsani duruma dair güncellenen öngörüler durumun kötüleşeceğini, önümüzdeki aylarda neredeyse 47,000 çocuğun akut yetersiz beslenme yaşayacağını ileri sürmektedir.

Media

- **Somali Guardian, Somali: Eş-Şebab’ın ilerleyişi devam ederken Moqokori yakınında çatışmalar yaşanıyor, 9 Haziran 2025:**

<https://somaliguardian.com/news/somalia-news/somalia-clashes-rage-near-moqokori-as-al-shabaab-advances/>

Müttefiki klan milisleri tarafından desteklenen Somali hükümet kuvvetleri ve Eş-Şebab arasında, merkez kasabası Moqokori yakınında yaşanan yoğun çatışmalar, üst üste beşinci gün olan 9 Haziran 2025 tarihinde de devam etmiştir. Eş-Şebab geçtiğimiz günlerde yakınlardaki El Hareeri kasabasını ele geçirmesinin ardından doğu Hiraan’da ilerleme kaydetmeye çalışmaktadır. Eş-Şebab’ın ilerleyişine karşılık olarak hükümetle ilişkili kuvvetler de karşı saldırılar gerçekleştirmektedir. Söz konusu karşı saldırıların hiçbirisi, Eş-Şebab’tan toprak alma konusunda henüz başarılı olmamıştır. Yerel güvenlik yetkilileri, Eş-Şebab’ın günlük olarak takviye savaşı konuşlandırdığını, Moqokori ve Mahas’ı geri almayı amaçladığını bildirmektedir. Kıdemli milis koordinatörü Ali Jayte, Somali Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud’un doğrudan harekete geçmemesi halinde ön safların çökebileceği uyarısında bulunmuştur. Ayrıca, Hirşabel eyaleti yönetimini de askeri operasyonları baltalamakla suçlamıştır.

- **Horn Observer, Hawadle Klan Milisi, Merkez Somali’de Kıdemli Eş-Şebab Komutanını Öldürdü, 7 Haziran 2025:**

<https://hornobserver.com/articles/3364/Hawadle-Clan-Militia-Kills-Senior-al-Shabaab-Commander-in-Central-Somalia>

7 Haziran 2025 Cumartesi günü, Somali’nin Hiiraan bölgesinin Garas Magan konumunda, Hawadle klan milisi (Ma’awisley) ve Eş-Şebab arasında şiddetli bir çatışma yaşanmıştır. Çatışmada, Merkez Somali’deki militan operasyonlarından sorumlu orta düzey Eş-Şebab komutanı Nur Abdi Roble

öldürülmüştür. Hawadle komutanı Omar Abdukadir'e göre Somali federal hükümeti, bölgede birkaç gün süren yoğun çatışmaların ardından gerçekleştirilen operasyonda yer almamıştır.

Araştırma Kurumları

- **Savaş Çalışmaları Enstitüsü (ISW), *Wagner Çıktı, Afrika Birlikleri Girdi: Afrika Dosyası, 12 Haziran 2025:***

<https://understandingwar.org/backgroundunder/wagner-out-africa-corps-africa-file-june-12-2025>

Haziran 2025'te, Eş-Şebab, Merkez Somali'deki saldırılarını yoğunlaştırarak toprak kontrolünü yeniden sağlama ve güney üssüne destek bölgelerini yeniden kurma girişimlerinin bir parçası olarak stratejik önem taşıyan iki bölgeyi ele geçirmiştir. 11 Haziran 2025 tarihinde, örgüt, Somali silahlı kuvvetleriyle altı gün süren çatışmaların ardından Hiraan bölgesindeki El Hareeri'yi ele geçirmiştir. Kasabanın, Moqokori ve Mahas gibi Merkez Somali kasabalarını bağlayan kritik bir yol ağı üzerinde olması, stratejik önemini artırmaktadır. Hiraan Nisan ortası itibarıyla, Eş-Şebab, Somali'nin kontrolündeki, kasabalara 45 mil mesafede savaşılarını konuşlandırarak güneydoğu Hiraan'da hakimiyetini genişletme niyetinde olduğuna işaret etmiştir.

3 Haziran 2025 tarihinde, Eş-Şebab, Şabel Nehri vadisinde ve Mogadişu'nun yaklaşık 39 mil kuzeyindeki Hawadley'i ele geçirmiştir. Kasaba, Orta Şabel ve Hirşabel'in başkentleri olan Bal'ad ve Jowhar'ı bağlayan hayati kuzey-güney yolunun üstündedir. Eş-Şebab, merkez ve güney bölgeleri arasında operasyonel devamlılığı sağlamak amacıyla 2025 yılının başında bölgeye sızmıştır. Hawadley'in kontrolünün ele geçirilmesi, temel taşımacılık koridorları için tehdit oluşturmakta ve Mogadişu'ya yönelik saldırıları kolaylaştırma ihtimali taşımaktadır. Ancak, Haziran ayı başındaki mevsimsel sel taşkınlarının, örgütün bölgedeki hareketliliğini geçici olarak baltalama olasılığı bulunmaktadır.

Sudan

Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar

- **Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (UNSC), *Güvenlik Konseyi'nin Sudan Üzerine Basın Açıklaması*, 12 Haziran 2025:**

<https://press.un.org/en/2025/sc16086.doc.htm>

16 Haziran 2025 tarihinde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, özellikle Kuzey Darfur'un başkenti El Faşir içinde ve çevresinde olmak üzere Sudan çapında tırmanan şiddetten duydukları derin endişeyi dile getirmiştir. 2736 sayılı Karar'a atıfta bulunan Konsey üyeleri, Hızlı Destek Güçleri'nin (RSF) El Faşir kuşatmasını sonlandırması taleplerini yineleyerek bölgedeki çatışmaların derhal bitirilmesi çağrısında bulunmuştur.

Konsey, Kuzey Darfur'un Al Koma bölgesi yakınında, Dünya Gıda Programı (WFP) ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu'nun (UNICEF) ortak insani yardım konvoyunu hedef alan, beş insani yardım çalışanının ölümüne ve birden fazla çalışanın yaralanmasına, hayati önem taşıyan insani malzemelerin ve araçların kullanılamaz hale gelmesine yol açan saldırıyı şiddetle kınamıştır. Ek olarak Konsey, RSF'nin 29 Mayıs 2025 tarihinde düzenlediği ve El Faşir'deki bir WFP tesisinde hasara yol açan bombardımanı da kınayarak insani operasyonlara ve altyapılara düzenlenen saldırılardan duyduğu endişeyi de dile getirmiştir.

- **Dünya Gıda Programı (WFP), *WFP, ailelerin harap olmuş başkente dönmeye başlamasıyla Hartum'daki faaliyetlerini genişletiyor*, 10 Haziran 2025:**

<https://www.wfp.org/news/wfp-expands-footprint-khartoum-families-starts-return-devastated-capital>

Dünya Gıda Programı (WFP), Sudan'da kıtlık riskinin artık başkent bölgesini de kapsadığı, Hartum'un yaklaşık 40 km güneyindeki Jabal Awliya bölgesinde üst düzey açık gözlemlendiği yönünde sarsıcı bir uyarıda bulunmuştur. WFP'nin Sudan temsilcisi Laurent Bukera, Hartum eyaletine gerçekleştirdiği ziyaretin ardından yaygın yıkım ve akut düzeyde insani ihtiyaç gözlemlendiği bildirmiş, derhal uluslararası müdahaleye ihtiyaç duyulduğunu aktarmıştır. Bukera, su, sağlık hizmetleri ve elektrik gibi temel hizmetlere kısıtlı erişim dahil olmak üzere vahim koşulların, kolera salgınıyla daha da kötü hale geldiğini vurgulamıştır. Hartum'un güneyindeki birden fazla bölgede kıtlık riskinin özellikle yüksek olduğunu belirtmiştir. Derhal uluslararası eyleme geçilmesi çağrısında bulunan Bukera, Sudan çapında dört milyon insana yardım sağlamasına rağmen WFP'nin, kıtlık tehdidi altındaki bölgelerde yemek payını kritik fon kesintileri nedeniyle standart düzeyin %70'ine düşürmek zorunda kaldığını, devam eden iç savaşın yol açtığı insani krizin daha da kötüleştiğini ifadelerine eklemiştir.

Medya

- **Al Jazeera, *Sudan'da paramiliter RSF, Mısır ve Libya sınırındaki kilit bölgeyi ele geçirdiğini söylüyor*, 11 Haziran 2025:**

<https://www.aljazeera.com/news/2025/6/11/sudans-paramilitary-rsf-say-they-seized-key-zone-bordering-egypt-libya>

Sudan'da faaliyet gösteren paramiliter Hızlı Destek Güçleri (RSF), 11 Haziran 2025 Çarşamba günü, ülkenin Mısır ve Libya sınırında bulunan ve stratejik açıdan önem taşıyan bir bölgenin kontrolünü, Sudan Silahlı Kuvvetleri'nin (SAF) geri çekilmesinin ele geçirdiğini duyurmuştur. Bu gelişme, SAF'ın önemli kayıplar verdiği ve güneye çekildiği çatışmada olası bir dönüm noktasıdır.

RSF'nin duyurusu, SAF'ın doğu Libyalı komutan Halife Hafter'i, RSF'nin yanında koordineli sınır ötesi saldırılara katılmakla suçlamasından bir gün sonra gelmiştir. Bu, Sudan iç savaşına Libya'nın dahil olduğu yönündeki ilk resmi iddiadır. Aynı bir açıklamada, Sudan Dışışleri Bakanlığı, saldırıyı kınayarak Birleşik Arap Emirlikleri'ni operasyonu desteklemekle suçlamış, bu desteği çatışmalarda tehlikeli bir yoğunlaşma ve uluslararası hukukun bariz bir ihlali olarak tanımlamıştır.

Yasal Uyarı:

Mevcut derleme, seçili ülkelerin vatandaşlarına yönelik mülteci statüsü belirlemeye ilişkin hususlarda UNHCR Türkiye tarafından toplanan menşe ülke bilgilerini (MÜB) derlemektedir.

Derleme kamuya açık bilgilere, çalışmalara ve yorumlara dayanmaktadır. Derleme açıklayıcı nitelikte olmakla birlikte ne kamuya açık alanda mevcut olan bilgilerin tamamını kapsamakta ne de insan hakları koşullarına ilişkin genel bir rapor olması amaçlanmaktadır. Rapor, herhangi bir bireysel mülteci talebinin esasları konusunda nihai değildir. Tüm kaynaklar alıntılanmış ve tamamıyla referans verilmiştir. Kullanıcılar alıntı yapılan belgelerin tam metnine bakmalı ve bireysel başvurulardan kaynaklanan belirli araştırma konularına atıfta bulunarak kaynak materyalin güvenilirliğini, ilgililiğini ve güncelliğini değerlendirmelidir.